

Handläggare
Maria Härenstam
Telefon: 08-50809020

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2017 för Norrmalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar följande,

1. Godkänner tertialrapport 2 2017 och tillhörande bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till lokal handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism, se bilaga 2.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 1,5 mnkr avseende städning av bosättningar.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 3,2 mnkr avseende iordningsställandekostnader vid avvecklingen av lokalerna på Kadettgatan 2, Vasens vård- och omsorgsboende, se bilaga 1.
5. Paragrafen justeras omedelbart.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	5
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	10
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	14
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	16
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	18
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	20
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	23
2. Ett klimatsmart Stockholm	26
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	27
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	28
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	28
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	30
2.5 Stockholms miljö är giftfri	31
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	32
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	33
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	33
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	33
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	34
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	35
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	36
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	37
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	37
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	38
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	41
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	43
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	45
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	47

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	51
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	53
Uppföljning av ekonomi.....	53
Uppföljning av driftbudget.....	53
Resultatenheter	56
Investeringar.....	56
Budgetjusteringar	57
Analys av balansräkning	57
Synpunkter och klagomål.....	58

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Blanketter SLK T2

*Bilaga 2: Bilaga 2_Handlingsplan mot våldsbejakande extremism Norrmalms
stadsdelsnämnd 2017_reviderad 15 augusti 2017*

Bilaga 3: Bilaga 3_Redovisning av statsbidrag till sommarlovsaktiviteter 2017

Bilaga 4: Bilaga 4_KLIMAT Uppföljning klimatinvesteringar 2017

Bilaga 5: Bilaga 5_KLIMAT Uppföljning klimatinvesteringar 2017_klimatsmarta skräpkorgar

Bilaga 6: Bilaga 6 Volymer

Sammanfattande analys

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges fyra inriktningsmål och förvaltningens bedömning är att kommunfullmäktiges mål för verksamheterna kommer att nås under året.

Ett Stockholm som håller samman

Nämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet om ett Stockholm som håller samman genom att ha medborgarna i fokus och utveckla verksamheterna utifrån de olika målgruppernas behov. Inriktningsmålet rymmer nämndens primära målgrupper. Nämndens mål fokuserar på att alla oavsett ålder ska ha jämlika livschanser, uppmärksammas tidigt, ges möjlighet att leva självständiga liv och känna sig trygga i stadsdelsområdet likväl som i nämndens verksamheter. Barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd ökar något i jämförelse med tertialrapport 1 men ligger fortfarande under målnivån för 2017 och lägre än staden i övrigt. Barn och unga som återaktualiseras 12 månader efter avslutad insats ökar också något. Vårdnadshavare inom förskolan är fortsatt nöjda inom förskolan även om det är svårt att rekrytera pedagogiskt utbildad personal och det finns en ökad personalomsättning inom delar av verksamheten vilket bidrar till att ambitionsnivån för 2017 inte nås.

Ungdomskommissionen konstaterar i sin rapport för år 2017 att Norrmalms stadsdelsområde är ett tryggt och attraktivt område att besöka. Ungdomarna beskriver stadsdelsområdet som lugnt, tryggt och rikt på aktiviteter och får högst genomsnitt för trivsel bland stadens stadsdelar.

Ett klimatsmart Stockholm

Nämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet om ett klimatsmart Stockholm genom att investera i energieffektiva lösningar med hjälp av beviljade klimatmedel. Norrmalms parker anpassas till nya klimatförändringar och vid upprustning av parker skapas förutsättningar för en ökad biologisk mångfald.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet om ett ekonomiskt hållbart Stockholm. Nämnden prognostiserar ett underskott om 3 mnkr efter resultatöverföringar. Förvaltningen arbetar för att resurserna ska användas effektivt samt med åtgärdsplaner för framtiden.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Nämnden bidrar till ett demokratiskt hållbart Stockholm. Förvaltningen har höga målsättningar kring att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Förvaltningen når inte fullt ut målnivån rörande aktivt medskapandeindex men i jämförelse med staden som helhet har förvaltningen bättre resultat på samtliga frågor gällande styrning och ledarskap.

I förskoleundersökningen svarar 94 % av vårdnadshavarna att de upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning. Det visar att verksamheterna lyckas väl med att kommunicera likabehandlingsarbetet till vårdnadshavarna.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Stadsdelsnämnden har formulerat tretton nämndmål som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett Stockholm som håller samman. Förvaltningen bedömer att samtliga tillhörande nämndmål kommer att uppfyllas under året samt att nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Här återfinns även de mål som nämnden valt att fokusera på i sitt lokala utvecklingsarbete. Nämndens fokusområde i den lokala utvecklingsplanen är barn och unga. Barn och unga ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor och livschanser.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om att alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.

Förvaltningen arbetar för att barn och ungdomar får sina grundläggande behov tillgodosedda genom trygga och stabila uppväxtförhållande samt förutsättningar som gynnar deras utveckling. Förvaltningen ser en liten ökning när det gäller barn och ungdomar som lever i familjer med ekonomiskt bistånd i jämförelse med tertialrapport 1. En orsak kan vara att fler barnfamiljer flyttat in till stadsdelsområdet med anledning av öppnandet av genomgångsboendet för nyanlända på Kadettgatan. Andelen är dock fortfarande mycket låg för Norrmalms stadsdelsnämnd i jämförelse med övriga staden.

För att möta behov av tidiga och förebyggande insatser har förvaltningen bland annat erbjudit föräldrastödsprogrammen ABC (Alla Barn i Centrum) och KOMET (KOMmunikationsMETod). Utvärdering från deltagarna i föräldrastödsprogrammen visar att föräldrarna upplever sig få en bättre relation till sina barn efter att de deltagit i programmet.

Förskoleundersökningen visar något lägre resultat men vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med verksamheten. Brist på förskollärare, ökad rörlighet avseende personal inom vissa enheter samt hög sjukfrånvaro kan ha påverkat utfallet.

En förutsättning för barns lärande är att de känner sig trygga på förskolan. Alla enheter genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete. Några förskolor har under året gjort trygghetsvandringar med barnen för att ta reda på var i miljöerna de känner sig trygga respektive otrygga. Det har resulterat i förändringar i barnens inomhus- resp. utomhusmiljöer som ökar trygghetskänslan hos barnen i förskolan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,3 %			0,3 %	0,3 %	0,3 %	3,1 %	Tertial 2 2017
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete				100 %		100 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	42,8 %	3 %	35 %	44,2 %	42 %	42 %	41 %	Tertial 2 2017
  Andel förskollärare som genomgått kompetensutveckling inom genuspedagogik/normkritik				6,8 %		5 %	Öka	2017
  Andel nöjda föräldrar	85 %	83 %	87 %	86 %		88 %	87 %	2017
Analys Förvaltningens analys är att personalomsättning, sjukfrånvaro samt svårighet att rekrytera pedagogiskt utbildad personal inom vissa förskolor bidrar till att årsmålet inte uppnås.								
  Antal barn per grupp	11,5 barn/avd.			13,1 barn/avd.		16	16	Tertial 2 2017
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st			5 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2017
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten	95 %					90 %	90 %	2017
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget				3,6		3,8	3,8	2017
Analys Digitalisering av kvalitetsindikatorn har underlättat för förskolan att identifiera vilken nivå deras verksamhet befinner sig på. Arbetslagen har därmed blivit mer självkritiska i sina bedömningar. Forskning visar att förskolor med hög kvalitet tenderar att vara mer självkritiska än förskolor med lägre kvalitet.								
  Svarefrekvens på förskoleundersökningen	68 %					80 %	80 %	2017
Analys Skillnaderna jämfört med föregående års resultat på 69 procent är marginella och inga slutsatser kan göras av resultatet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på nybyggnadsområden. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska, i samarbete med utbildningsnämnden utveckla verksamhetsformer för att få fler barn i socioekonomiskt	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
utsatta områden att gå i förskolan			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur konceptet med introduktionsförskolor kan utvecklas och spridas till fler områden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga i förskolan och den öppna fritidsverksamheten har hållbara relationer till sin omvärld

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

De pedagogiska miljöerna på förskolan och i den öppna fritidsverksamheten stödjer barns lärande och utveckling.

Barn och unga utvecklar socialt hållbara relationer till sin omvärld.

Analys

För att säkra den pedagogiska kvaliteten på förskolorna är det viktigt att alla medarbetare har utbildning, såväl förskollärare som barnskötare. Tillskottet av nyexaminerade förskollärare vid universiteten och högskolorna i och runt Stockholm understiger enligt prognosen det kommande rekryteringsbehovet. Stadsdelsnämnden har svårt att både rekrytera och behålla befintlig, utbildad pedagogisk personal. Konkurrensen om förskollärarna bidrar till en ökad rörlighet på arbetsmarknaden och en minskad lärarkontinuitet på förskolorna vilket påverkar den pedagogiska kvaliteten. Konkurrensen om förskollärare ger även ekonomiska konsekvenser, då ingångslönerna är höga, vilket på sikt medför att det kan bli svårt att uppfylla målet avseende förskollärartäthet.

För att verksamheten ska kunna ta emot fler studenter från förskolläraryrket behöver fler handledare utbildas. Förvaltningen har inte kunnat erbjuda en utlokaliserad handledarutbildning på grund av bristande resurser från Stockholms universitet. Medarbetare har dock haft möjlighet att studera på befintlig handledarutbildning vid universitetet.

Som ett led i arbetet att skapa likvärdiga förskolor av hög kvalitet har det pedagogiska samarbetet mellan förskoleenheterna fortsatt. Förskolan och den öppna fritidsverksamhetens medarbetare har deltagit i en gemensam föreläsning om interkulturellt och normmedvetet förhållningssätt. Genom utbildningsinsatsen har medarbetarna fått ökad kunskap om vilka normer som råder i samhället och i verksamheten. Genom pedagogernas medvetenhet har barnen fått ökad möjlighet att ifrågasätta rådande normer.

Det utvecklingsarbete som skett på förskolorna med fokus på de pedagogiska miljöerna har bidragit till att barnens förutsättningar för utveckling, lek och lärande fortsatt är av god kvalitet. Resultatet är dock något lägre än föregående år. Förvaltningens bedömning är att personalomsättning, sjukfrånvaro och svårighet att rekrytera pedagogiskt utbildad personal inom vissa förskolor bidrar till att årsmålet inte uppnås. Av de vårdnadshavare som svarade på enkäten var 50 procent vårdnadshavare till flickor och 50 procent vårdnadshavare till pojkar.

Nöjd föräldrindex	2017	2016	2015
Normalm	85	86	89
Staden	88	86	86

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på förskolan uppmuntrar till lek, utveckling och lärande för sitt barn	88 %	85 %	90 %			90 %		2017
Analys Förskoleundersökningen visar att årsmålet inte uppnås helt. Då minskningen är marginell kan inga slutsatser göras av resultatet. Vidare analys av förskoleundersökningen genomförs i verksamhetens kvalitetsredovisning.								
 Andel vårdnadshavare som upplever att sitt barn känner sig tryggt på förskolan	90 %	90 %	90 %			90 %		2017
 Andel vårdnadshavare som upplever att sitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor	88 %	87 %	90 %			90 %		2017
Analys Förskoleundersökningen visar att årsmålet inte uppnås helt. Då minskningen är marginell kan inga slutsatser göras av resultatet. Vidare analys av förskoleundersökningen genomförs i verksamhetens kvalitetsredovisning.								
 Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som anser att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten	81 %	81 %	81 %			84 %		2017
Analys Förvaltningens analys är att personalomsättning, sjukfrånvaro och svårighet att rekrytera pedagogiskt utbildad personal inom vissa förskolor bidrar till att årsmålet inte uppnås.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kompetensutveckling i normkritik och hållbar utveckling inom verksamheten för samtliga medarbetare i förskolan och den öppna fritidsverksamheten	2017-01-01	2017-12-31	
 Samtliga förskolor ska ha information om ramöppettider	2017-01-01	2017-12-31	
 Se över enheternas ledningsorganisationer i syfte att skapa goda förutsättningar för ett nära ledarskap	2017-01-01	2017-12-31	
 Se över indelning av förvaltningens resultatenheter inom förskola	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
inför utbyggnad av Hagastaden mm.			
 Utbilda handledare inom förskolan i verksamhetsförlagd utbildning.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen har inte kunnat erbjuda en utlokaliserad handledarutbildning på grund av bristande resurser från Stockholms universitet. Medarbetare har dock haft möjlighet att studera på befintlig handledarutbildning vid universitetet.			
 Utbildningar för förskolans pedagoger i föräldrastödsprogrammet ABC.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga inom stadsdelsområdet har jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och unga får sina grundläggande behov tillgodosedda. Barn och ungdomar i riskzon ska upptäckas tidigt, få stöd och vid behov länkas vidare till relevanta samarbetspartners. Socialtjänsten är av hög kvalitet.

Analys

Förebyggande och tidiga sociala insatser är viktiga för att ge barn och unga likvärdiga uppväxtvillkor.

Projektet social lots pågår och för närvarande har tre ensamkommande flickor och sex ensamkommande pojkar erhållit insatsen. Syftet med projektet är att säkerställa att barnets skolgång och hemsituation fungerar, samt att skapa integrerade nätverk.

Justitieombudsmannens granskning av enheten för ensamkommande i september 2016 visade att utredningar av nya familjehem och jourhem varit en utmaning för förvaltningen. Förvaltningen har utifrån granskningen upprättat en handlingsplan för uppföljning av jourhem via anordnare utanför ramavtal. Placerade ungdomar som är födda år 2000 eller senare och företag som inte uppfyller de avtalade kraven är prioriterade. Förvaltningen har valt att noggrant utreda och att ge stöd till dessa hem/boenden för att inte flytta ungdomar i onödan.

Utvärdering av socialtjänstens insatser är komplex. Förvaltningen vill att barn och unga som är i behov av insatser uppmärksammas och kommer till förvaltningens kännedom. Således kan ett resultat av ett bra arbete med att uppmärksamma barn och ungas behov leda till en ökning av antal barn och unga som är aktuella för insatser. Förvaltningen har tittat närmre på andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats. Förvaltningen ser en ökad skillnad mellan könen som behöver följas över tid. Under första halvåret 2016 inleddes utredning i lika hög utsträckning avseende flickor och pojkar, av inkomna anmälningar inleddes utredning i 35 % av fallen. Av de inkomna anmälningarna avser något fler pojkar än flickor och det är även något fler pojkar som återaktualiseras inom ett år efter avslutad insats. Underlaget för Normalm är relativt litet och en djupare analys skulle behöva göras av vilka omständigheter som ligger bakom varje enskild individ. Förvaltningen har under våren 2017 särskilt uppmärksammat rutinerna kring barn som upplevt våld vilket inneburit att utredning inletts i

högre grad än tidigare kring dessa barn. De ändrade rutinerna kan vara en orsak till indikatorns utfall.

För att möta behov av tidiga och förebyggande insatser erbjuder förvaltningen insatser i form av föräldrastödsprogram, exempelvis KOMET och Alla barn i centrum (ABC). Alla som har anmält sitt intresse till föräldrastödsutbildningarna har fått en plats. Utvärdering från deltagarna visar att föräldrarna upplever sig ha fått en bättre relation till sina barn. En bra relation mellan föräldrar och barn ger barnen en trygg uppväxt och stärker deras självkänsla.

Tidiga insatser har stor betydelse för barns välmående och under perioden har socialtjänst, förskola och fält- och fritid samarbetat med barnrättsorganisationen Maskrosbarn. Medarbetarna har genom gemensamma föreläsningar och workshops fått ökad kunskap om vilka signaler barn och unga som mår dåligt kan uppvisa. Den ökade kunskapen har gett möjligheter att på ett tidigt stadiet upptäcka och stödja barn och familjer som är i behov av stöd. Verksamheterna har genom samarbetet fått möjlighet att lägga ytterligare en grund för att samverka kring olika frågor som rör barn och unga. Medarbetarna har fått en bredare syn och ökad medvetenhet för varandras ansvarsområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel föräldrar som upplever att relationen till barnen har stärkts efter avslutad ABC-kurs.						80 %		2017
 Andel vårdnadshavare som anser att hem och förskola samverkar för barnets bästa	86 %	85 %	86 %			86 %		2017
 Antal vårdnadshavare som deltagit i föräldrautbildning ABC	26 st				52 st	105 st		Tertial 2 2017
Analys Ett minskat antal sökanden till utbildningarna samt personalomsättning som påverkar antalet utbildare bidrar till att årsmålet inte förväntas uppnås. Vidare analys genomförs i verksamhetsberättelsen.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialtjänsten bjuder återkommande in skolor och förskolor för att informera om anmälningskyldigheten.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Utifrån synsättet att barn och ungdomar har inneboende resurser och en vilja till förändring arbetar förvaltningen för att öka självständigheten hos målgruppen. Andel barn och unga som är återaktualiserade tolv månader efter avslutad insats är något högre än utfallet för 2016. Utvärdering av socialtjänstens insatser är komplext. Förvaltningen vill att barn och unga som är i behov av insatser uppmärksammas och kommer till förvaltningens kännedom. Således kan ett resultat av ett bra arbete med att uppmärksamma barn och ungas behov leda till en ökning av andel barn och unga som är aktuella för insatser.

Arbetet med gruppen vuxna samsjuka, personer med psykisk sjukdom i kombination med allvarligt missbruk var under 2016 ett prioriterat område. Arbetet utvecklades för att uppnå en bättre livssituation för målgruppen samt för att effektivisera de interna arbetssätten. Förvaltningen kan nu se resultat av det arbetet bland annat genom att andelen insatser som avslutas enligt plan för vuxna med missbruk ligger på 66 % vilket kan jämföras med 2016 års utfall på 44 %.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år) 	84 %	77,8 %	91,7 %	86,6 %	85 %	93 %	84 %	Tertial 2 2017
  Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri 				100 %		80 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri 						30 %	Fastställs av nämnden	2017
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk 	65,9 %	71,4 %	53,8 %	43,5 %	60 %	39 %	35 %	Tertial 2 2017
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes 				74 %		90 %	80 %	2017
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol 						61 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte 						94 %	tas fram av nämnden	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
använder narkotika							en	
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak						82 %	tas fram av nämnden	2017
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				29 %		33 %	25 %	2017
  Antal hemlösa				57 st		60 st	tas fram av nämnden	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med hembesöksprogram tillsammans med barn- och mödravården och förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Anhöriga uppmärksammas och får stöd

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns väl fungerande rutiner och arbetsmetoder för att kunna möta anhörigas behov och underlätta deras vardag.

Analys

Under perioden har anhörigstödet inom socialtjänsten utvecklats genom att anhörigkonsulenter erbjuder olika former av stöd, bland annat kommer samtalsgrupper för anhöriga att starta i höst. Medarbetarna har påbörjat webbutbildningen - "Utveckla stöd till anhöriga". Anhörigstödet kommer att följas upp för att se effekten av insatserna för anhöriga.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel anhöriga som upplever att de insatser de får av äldreomsorgen motsvarar sitt behov						80 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
av stöd.								
Analys								
<p>Någon anhörigkonsulent för anhöriga till personer över 65 år har inte funnits på plats under våren. Biståndshandläggare har informerat om de insatser äldreomsorgen kan bistå med. Avsaknaden av anhörigkonsulent kan påverka resultatets utfall vilket medför att förvaltningens prognos blir att indikatorns målvärde delvis kommer att uppfyllas. Från och med hösten finns anhörigkonsulent på plats igen.</p>								
	Andel anhöriga som upplever att samarbetet mellan distriktsköterska, biståndshandläggare och hemtjänst kring sin närståendes vård och omsorg fungerar bra.					80 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2017-2020 ska implementeras	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stadsdelsområdets invånare lever ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Socialtjänsten arbetar förebyggande och främjande med insatser i ett tidigt skede, för att motverka ohälsa och ojämlika förhållanden. Personer med missbruksproblem lever ett liv utan missbruk av alkohol och droger. Personer med funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning och deltar på lika villkor i samhällets gemenskap.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Nämnden har beviljats projektmedel för arbete mot hemlöshet. En person har anställts för att arbeta med projektet under hösten 2017. Målet med projektet är att minska antalet personer som vräks samt personer som lever i hemlöshet. Projektet kommer att kartlägga hur behovet ser ut idag samt utveckla arbetsätt och rutiner för att på bästa sätt möta behovet av bosamordning och hemlöshetssamordning. Efter projektets slut ska det finnas upparbetade rutiner, arbetsätt och kunskap hos förvaltningen för att kunna fortsätta arbetet med att minska både antalet vräkningar och hemlösheten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kartlägga församlingar och civilsamhällets arbete med barn och unga och deras förutsättningar för samverkan.	2017-01-01	2017-12-31	
 Nämnden utreder möjligheten att utveckla samarbetet med stadsdelsförvaltningarna i norra innerstaden kring tillsyn av tobak	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
och folköl samt handläggning av serveringstillstånd			
✓ Samarbete med barnrättsorganisationen Maskrosbarn.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Vid attentatet på Drottninggatan den 7 april 2017 aktiverades nämndens krisorganisation. Förvaltningens krisinsatser bedömdes, vid utvärdering av den egna förvaltningsledningen, som goda och ändamålsenliga. Förvaltningens förmåga att vid extraordinära händelser utföra sitt uppdrag, hantera kris och utföra psykosocialt omhändertagande bidrar till att uppfylla mål för verksamhetsområdet kring levande och trygga stadsdelar.

I rapport från ungdomskommissionen 2017 framstår Norrmalms stadsdelsområde som ett tryggt och attraktivt område att besöka. Många ungdomar väljer att besöka stadsdelsområdet som beskrivs som lugnt, tryggt och rikt på aktiviteter.

Det goda resultatet av krisinsatserna vid attentatet den 7 april tillskrivs bland annat den löpande samverkan förvaltningen har med externa aktörer som polisen och församlingar i stadsdelsområdet. Men även de regelbundna möten och dialoger med aktörer från utbildningsförvaltningen på förvaltningens och polisens trygghets- och säkerhetsråd.

Förvaltningens grupp för arbetet med våldsbejakande extremism har utifrån beslut i kommunfullmäktige i juni 2017, kompletterat förvaltningens lokala handlingsplan, se bilaga 2.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				80 %		100 %	100 %	2017
● Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				84 %		86 %	75 %	2017
● Stockholmarens nöjdhet med rent och städlat				72		72 %	69 %	2017
● Stockholmarens nöjdhet med skötsel av park och grönområden				74 %		75 %	69 %	2017

Nämndmål:

Norrmalms stadsdelsområde är tryggt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånare och besökare upplever Norrmalms stadsdelsområde som tryggt.

Analys

Se analysen under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, 1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelen som känner sig trygga i parker och grönområden						69 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Brottsförebyggande arbetet ska stärkas för att motverka otrygghet och oro bland äldre.	2017-01-01	2017-12-31	
 En trygghetsvandring genomförs i samarbete med pensionärsrådet med fokus på äldres trygghet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism tas fram.	2017-01-01	2017-12-31	
 Trygghetshöjande åtgärder i Observatorielunden genomförs, bland annat genom förbättring av belysning	2017-01-01	2018-01-31	

Nämndmål:

Parker och grönområden är vackra, välskötta och välkomnande för alla

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Skötsel, underhåll och investeringar i parker och grönområden gör att de upplevs som vackra, välskötta och välkomnande för alla.

Analys

Arbete med trädvårdsplaner pågår. En trädvårdsplan för Tegnérunden ska upprättas under hösten. Översyn av snö- och vinterunderhållet i parkerna utifrån inkomna synpunkter och önskemål samt resurser pågår.

I syfte att öka parkens rekreativvärde och stärka ekosystemtjänsterna pågår upprustningen av Observatorielunden. Etapp 1 av markarbeten på Observatoriekullen färdigställdes under juli månad samtidigt som genomförande av etapp 2 inleddes. Bäckfåran i den nedre delen av parken färdigställdes och driftsattes i slutet av juni.

I Enkehusparken pågår projektering för att ta fram de tekniska handlingarna och en upphandling planeras till senhösten 2017.

Konstbevattning i Spökparken samt vid planteringar i Bellevuparken har installerats under perioden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel invånare i stadsdelen som anser att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden						77 %		2017
 Andel invånare i stadsdelen som anser att det finns goda möjligheter till pick-nick, lugn och ro i parker och grönområden						84 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Framtagande av plan för placering och komplettering av skräpkorgar för källsortering i parker	2017-01-01	2017-12-31	
 Framtagande av slyröjningsplaner för stadsdelsområdets parker och natur	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utreder om snöröjningen i parkerna kan utökas.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utöver sedvanliga kontroller även genomföra fyra parkinspektioner under året med parkdriftentreprenören för att skapa en samsyn kring kvaliteten på parkskötseln.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att redan i planeringen av förändringar i stadsmiljön tidigt beakta nämndens behov av verksamheter. Nämnden deltar i stadsbyggnadsnämndens, exploateringsnämndens och trafiknämndens arbete med utveckling av bland annat Hagastaden och Cityområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med				0		0	tas fram av nämnden	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
funktionsnedsättning)								
  Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				12		12	tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Invånarnas behov av nämndens verksamheter kommer med tidigt i stadsplaneringen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Genom tidigt deltagande i stadsplaneringen finns en god tillgång av kommunal service i Norrmalms stadsdelsområde.

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden deltar i stadsplaneringen genom att lyfta medborgarnas olika behov av kommunal service.

Första inflyttning i Hagastaden sker enligt plan i december. Förvaltningen arbetar nu för att de som flyttar in ska få bra gångvägar till sina bostäder under den fortsatta byggnationen i området. Förvaltningens ambition är att de som flyttar in i december ska få förskoleplats senast i februari och att den/de förskolor som öppnar i de första kvarteren ska ha god utemiljö på gårdarna. För att kunna möta ett ökat besöksstryck i parkerna som finns i närheten av Hagastaden, kommer Norrbackatäppan att rustas upp och ett programarbete för upprustning av parken pågår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel plan- och programremisser som handläggs och bereds till stadsdelsnämnden	100 %			100 %	100 %	100 %		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planera för och beställa ett nytt vård- och omsorgsboende i utvecklingen av Hagastaden	2017-01-01	2017-12-31	
 Vid planeringen av nybyggnation bevakar nämnden tillsammans med andra berörda nämnder att tillgängligheten beaktas. Detta sker i dialog med funktionshinderrådet.	2015-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Förvaltningens uppsökande arbete i skolorna har bidragit till att fler ungdomar besöker fritidsgården. Fortfarande är majoriteten av besökarna pojkar men en ökning av flickor som vistas på fritidsgården har skett. Under perioden har den öppna fritidsverksamheten anordnat sommaraktiviteter som har planerats utifrån barn och ungdomars önskemål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter				79,12 %		79 %	78 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fördela demokratistöd till organisationer som arbetar med lokalt demokratiarbete (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barn och unga är delaktiga i utformningen av den öppna fritidsverksamheten

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barn och ungdomar deltar i de aktiviteter som anordnas.

Analys

Arbetet för att öka andelen flickor på fritidsgården har fortsatt men fortfarande är majoriteten av besökarna pojkar. Besöksstatistiken visar att årsmålet avseende besökande flickor nås. Ett normkritiskt och antirasistiskt förhållningssätt samt ett hbtq-perspektiv finns med i planering och i genomförande av aktiviteterna. Förväntade effekter är att skapa en öppen verksamhet som är välkomnande för alla och attrahera nya besökare.

Under perioden har den öppna fritidsverksamheten anordnat sommaraktiviteter för barn och ungdomar mellan 10-15 år. Det utökade stödet har möjliggjort en fördubbling av antalet aktiviteter för målgruppen. Aktiviteterna har planerats utifrån barnen och ungdomarnas

önskemål. Utvärdering av sommaraktiviteterna visar att barnen fått uppleva glädje och gemenskap tillsammans med andra barn och vuxna. Genom att göra roliga saker tillsammans har deltagarna fått möjlighet att få nya vänner och bygga tillitsfulla relationer till trygga vuxna. Av besökarna var 78 procent pojkar och 22 procent flickor.

Nyanlända barn och ungdomar från Kadettgatan har tagit del i sommaraktiviteterna. Förvaltningen fortsätter att arbeta för att få fler besökare från Kadettgatan till de aktiviteter som anordnas av den öppna fritidsverksamheten.

Inför sommaren förde förvaltningen en dialog med KFUM om förutsättningar att erbjuda sommaraktiviteter för barn och unga på boendet. Det resulterade i att KFUM erbjöd tillgång till föreningens träningslokaler för lek och träning. Ett tiotal barn, samtliga pojkar, med vårdnadshavare deltog även på KFUMs dagläger, Sköna dar, i Stockholms skärgård med hjälp av samhällsvägledare från Intro Stockholm. Analys inför planering av nästa års sommaraktiviteter genomförs i syfte att uppnå en jämnare könsfördelning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av den öppna fritidsverksamhetens aktiviteter som är initierade, planerade och genomförda tillsammans med barn och unga						70 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska minst ha en öppen fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning	2017-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa att ungdomar tillsammans med personalen har möjlighet att planera och genomföra aktiviteter i den öppna fritidsverksamheten	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Parker och grönområden möjliggör en mångfald av fritidsaktiviteter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt nyttjande.

Analys

Arbetet med att ta fram ett program för upprustning av Norrbackatäppan har startat och en dialog med parkens besökare och elever i den närbelägna skolan har genomförts under försommaren. Syftet med dialogerna är att göra besökarna delaktiga i utformningen av parken.

Arbetet med förnyelse av Enkehusparken pågår och genomförs i linje med den beslutade programhandlingen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott i Stockholm, som t.ex. motionsspår, bollplaner och öppna parktytor.				79 %		70 %		2017
● Andel parkupprustningar som bidrar till målet om en mångfald av fritidsaktiviteter som möjliggör ett jämställt nyttjande						100 %		2017
● Andel parkupprustningar som förlänger säsongen genom att det skapas aktiviteter som är attraktiva året om						100 %		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Nämndens verksamheter för barn och unga har en kulturhandlingsplan och fortsätter att erbjuda barn och unga ett varierat utbud av kulturupplevelser och möjlighet till eget skapande. Förskolan och de öppna fritidsverksamheternas pedagogiska miljöer och material inbjuder till olika konstnärliga uttrycksätt som drama, dans och måleri.

Även nämndens verksamheter arbetar aktivt med att utöka kulturutbudet och möjligheterna till eget skapande. På de boendes initiativ så har Malmskillnadsgatans gruppboende inrett ett träningsrum samt utökat aktiviteterna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter						77 %	73 %	2017

Nämndmål:

Barn och unga använder olika uttryckssätt genom eget skapande och i mötet med stadens kulturutbud

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förskolan och den öppna fritidsverksamheten har miljöer som skapar nyfikenhet och lust till eget kulturskapande. Förskolorna och den öppna fritidsverksamheten nyttjar stadens kulturutbud.

Analys

Under perioden har bland annat besök på teatrar, museer, och bibliotek erbjudits. Teateruppsättningar har också bjudits in till förskolorna för att de yngsta barnen ska få ta del av kulturupplevelser. Barnen har utvecklat det egna kulturskapandet, fått ta del av nya ord och begrepp samt kunskap om olika konstformer.

Ett samarbetsprojekt mellan en av nämndens förskolor och en fristående förskola i Rinkeby har ägt rum under perioden. Syftet med projektet var att skapa möten mellan barn från olika delar av staden med en kulturupplevelse som gemensam utgångspunkt.

Tillsammans med barnen har förvaltningen arrangerat förskolans dag i Observatorielundens spegeldamm och de projektarbeten barnen arbetat med under året visades upp. Förskolans dag har bland annat bidragit till att synliggöra barn, ge dem en röst och tillsammans med andra barn ta plats i det offentliga rummet.

Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavarna är något mindre nöjda jämfört med föregående år gällande frågan om de upplever att förskolan ger barnen möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan. Förvaltningens analys är att verksamheten behöver bli bättre på att kommunicera sina kulturaktiviteter med vårdnadshavarna.

Den öppna fritidsverksamheten har erbjudit besökarna kulturupplevelser och kulturskapande aktiviteter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel föräldrar som upplever att sitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former	90 %	88 %	91 %			90 %		2017
◆ Andel vårdnadshavare som upplever att förskolan ger deras barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan	70 %	69 %	72 %			80 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Förvaltningens analys är att verksamheten på ett tydligare sätt behöver kommunicera kulturuppdraget med vårdnadshavarna.								
	Antal bokningar i KULAN (kulturaktiviteter för barn och unga)			1 068		1 100 st		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans enheter arrangerar Förskolans dag och Ljusinstallationen	2017-01-01	2017-12-31	
 Inventera kulturkompetens inom förskola och den öppna fritidsverksamheten för att genom ökad samverkan mellan enheter erbjuda barnen fler kulturupplevelser	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska erbjuda barn och unga i förskolan och den öppna fritidsverksamheten minst en professionell kulturupplevelse per termin	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Invånare har tillgång till ett varierat kulturutbud

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden erbjuder öppna mötesplatser och samverkar med det lokala kulturlivet. Enskilda individer äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättningar ska stimuleras till att ta del av kulturella arrangemang och få möjligheter till eget skapande.

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämndens mål kommer att uppfyllas. Inventeringen av kulturutbudet inom stadsdelsnämndens utförarverksamheter för personer över 65 år och personer med en funktionsnedsättning visar att utbudet är varierat samt att både kvinnor och män deltar i aktiviteterna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Besluta om nya riktlinjer för bidrag till lokala föreningar och organisationer.	2017-01-01	2017-04-30	
 Boende på gruppboenden LSS har möjlighet att delta i skapande verkstad på boendet	2017-01-01	2017-12-31	
 De öppna mötesplatserna erbjuder ett varierat kulturutbud.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnden ska inventera kulturutbudet inom äldreomsorgens och socialtjänstens utförarverksamheter	2017-01-01	2017-12-31	
 Träfflokalen Balder erbjuder kulturaktiviteter varje vecka	2017-01-01	2017-12-31	
 Varje månad anordnas kulturgrupp för brukare med boendestöd	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Samtliga vård- och omsorgsboenden inom nämndens regi uppvisar en hög måluppfyllelse när det gäller personalens bemötande och de boendes upplevelse av trygghet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen 						74 %	71 %	2017
● Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen 						86 %	84 %	2017
● Andel personer som får en daglig utevistelse - vård- och omsorgsboende 						56 %	55 %	2017
● Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen 						85 %	83 %	2017
● Andelen nöjda omsorgstagare i äldreomsorgen 						84 %	84 %	2017
◆ Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod						10	Max 10 personer	2017
<p>Analys Kontinuitet utgör ett förbättringsområde enligt tidigare års resultat. Äldreförvaltningen kommer ställa kärpta krav på kontinuitet i de nya avtalen för hemtjänst som börjar gälla 1 december.</p>								

Nämndmål:

Äldre har en individuellt anpassad vård och omsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Äldre är nöjda och kan påverka hur omsorgsinsatserna utförs. Kvinnor och män har likvärdig omsorg utifrån individuella behov.

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämndens mål kommer att uppfyllas under året. Arbetet med att utveckla både individuella och gemensamma aktiviteter är ett förbättringsområde för samtliga vård- och omsorgsboenden inom nämndens regi. Medarbetarna på vård- och omsorgsboendet i kommunal regi har gått på en endagsutbildning i kost och måltider.

Arbetet med att införa ramtid, det vill säga mer flexibla hemtjänstbeställningar och genomförandeplaner pågår. Målet är att de äldre ska bli mer delaktiga i utförandet av de beviljade insatserna. Hemtjänsten i kommunal regi har genomfört en enkätundersökning där 73 procent av de tillfrågade äldre upplever att de är delaktiga i utformningen av hemtjänstinsatserna.

Förvaltningen jobbar med bemötandefrågor. Flera medarbetare på äldreomsorgens beställarenhet har genomgått en utbildning i motiverande samtal (MI).

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Hemtjänst: Andel brukare som sammantaget är nöjd med hemtjänsten.						85 %		2017
● Vård och omsorgsboende: Andel brukare där dokumenterad ADL-bedömning är utförd.						90 %		2017
● Vård och omsorgsboende: Andel brukare som sammantaget är nöjd med äldreboende.						80 %		2017
● Vård- och omsorgsboende: Andel brukare som upplever att de kan påverka vid vilka tider insatserna utförs.						62 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen utvecklar arbetet med måltider och aktiviteter för de äldre inom vård- och omsorgsboendet i egen regi.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnden deltar i en upphandling av Sabbatsbergbyns vård- och omsorgsboende och nämnden lägger ett egenregianbud.	2017-01-01	2017-06-30	
 Stadsdelsnämnden ska med stöd av äldrenämnden möjliggöra regelbunden utevistelse för äldre som bor på vård och omsorgsboende.	2017-01-01	2017-12-31	
 Äldre erbjuds utökad tid med kontaktperson och individuella aktiviteter utvecklas inom vård- och omsorgsboendet i egen regi.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Äldre är trygga

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Äldre är trygga i sitt boende och med de insatser som ges inom äldreomsorgens verksamheter.

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämndens mål kommer att uppfyllas.

I syfte att skapa en tryggare vård och omsorg för äldre med demenssjukdom fortsätter förvaltningens att utveckla rutiner kring samverkan mellan olika huvudmän inom det egna utvecklingsprojektet för äldre med demenssjukdom.

Förvaltningen har genomfört sin årliga verksamhetsuppföljning på det kommunala vård- och omsorgsboendet. En åtgärdsplan har tagits fram. Verksamheten behöver förbättra överrapporteringen mellan arbetspassen och det tvärprofessionella samarbetet för att kunna säkerställa en trygg vård- och omsorg. Vård- och omsorgsboenden i nämndens regi uppvisar en hög måluppfyllelse när det gäller personalens bemötande och de boendes upplevelse av trygghet.

Arbetet med att planera verksamhetsövergången av Sabbatsbergbyns vård- och omsorgsboende, från en utförare i privat regi till en annan, har påbörjats. Förvaltningen arbetar för att skapa en trygg verksamhetsövergång och samarbetar med berörda parter. Nämnden har sökt och beviljats pengar för inrättandet av seniorboende med aktivitetscentra. På Norrmalm är det Vädurens trygghetsboende som är aktuellt. Ett samarbete har inletts med Micasa och hyresgästerna på Väduren.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Hemtjänst: Andel brukare som upplever att de är informerade om tillfälliga förändringar i deras omsorg						71 %		2017
 Hemtjänst: Andel brukare som vet vart de ska vända sig						65 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
med synpunkter och klagomål								
Vård- och omsorgsboende: Andel brukare som upplever att de är informerade om tillfälliga förändringar i deras omsorg.						50 %		2017
Vård- och omsorgsboende: Andel brukare som vet vart de ska vända sig med synpunkter och klagomål						65 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla biståndshandläggare ska gå grundutbildning om våld i nära relation.	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnden följer stadens arbete med utveckling av nya boendeformer, såsom trygghetsboende med aktivitetscentra.	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnden ska genom utbildningssatsningar höja kompetensen hos hemtjänstpersonal om våld i nära relationer.	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnden ska samarbeta med äldregruppen för att fortsatt utveckla hemtjänsten i enlighet med KF:s beslut 2016.	2017-01-01	2017-12-31	
Stadsdelsnämnden ska utöka utbudet av aktiviteter på sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Stadsdelsnämnden har formulerat sex nämndmål som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett klimatsmart Stockholm. Förvaltningen bedömer att samtliga tillhörande nämndmål samt kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas helt under året.

Stockholms stad har nominerats till Göta Priset 2017 för sitt arbete med klimatsmarta skräpkorgar. De klimatsmarta skräpkorgarna är utsedda till ett av Sveriges sex bästa utvecklingsprojekt. Totalt har 153 skräpkorgar placerats ut varav 124 stycken är placerade inom Norrmalms stadsdelsområde. Projektet bidrar bland annat till en minskning av antalet transporter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden har beviljats klimatmedel för att investera i energieffektiva lösningar. Projektets syfte är att minska nämndens totala klimatpåverkan och målet är att reducera energiförbrukningen i nämndens verksamheter. Åtgärder inkluderar byte till mer energieffektiv belysning och uppgradering av vitvaror.

En mindre omfördelning av klimatmedlet har genomförts då behov har förändrats. Omfördelningen är godkänd av stadsutvecklingsavdelningen på stadsledningskontoret.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)				2,6 GWh		2,6 GWh	1835 GWh	2017

Nämndmål:

Nämndens lokaler är energieffektiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens energiförbrukning minskar.

Analys

Nämnden har beviljats klimatmedel för att investera i energieffektiva lösningar med målet att minska energiförbrukningen i nämndens verksamheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av åtgärdade energieffektiviseringar utifrån nämndens förskolelokalers underhållsplaner.				73,53 %		50 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden åtgärdar upprättade underhållsplaner för nämndens förskolelokaler som innehåller förslag till åtgärder för energieffektivisering.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Förvaltningen har enbart miljöbilar. Verksamheterna följer nämndens resepolicy som syftar till att resor som görs inom eller i anslutning till verksamheterna ska göras på ett så miljövänligt sätt som möjligt.

Nämndmål:

Transporter inom nämndens verksamheter är miljömässigt hållbara

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens transporter sker med miljövänliga fordon enligt nämndens resepolicy.

Analys

Verksamheterna minskar utsläppen av växthusgaser genom att följa förvaltningens resepolicy och genom att ställa miljökrav på entreprenörernas maskinparker vid upphandling.

Avtalet kring förvaltningens två elbilar har gått ut och i samband med detta avvecklas en bil ur verksamheten. Nytt avtal enligt stadens miljöbilsupphandling har tecknats och detta avser en miljöbil som drivs med biogas. Miljörevision av parkentreprenörens maskinpark kommer att genomföras under hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomförande av miljörevision av parkentreprenörens maskinpark	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Anpassningar av Norrmalms parker till nya klimatförändringar och åtgärder för att bidra till en ökad biologisk mångfald genomförs.

Förnyelsen av Enkehusparken innebär bland annat plantering av fruktträd vilket kommer att bidra till förbättrade förutsättningar för insekter och på så sätt för en ökad biologisk mångfald.

I samband med stadsutvecklingen av Hagastaden har förvaltningen under perioden arbetat

tillsammans med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret för att de ekologiska sambanden ska stärkas. I Hagastaden påbörjas under våren arbetet med detaljplan två och förvaltningen har deltagit i en särskild workshop med fokus på de allmänna ytorna, bland annat vad gäller ekologi, dagvatten, buller och luft.

Förvaltningen deltar i den projektgrupp som leds av stadsledningskontoret och som arbetar med åtgärdsplan i händelse av skyfall kring Rådmanngatans tunnelbanestation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten AB och stadsdelsnämnderna Skärholmen och Norrmalm initiera och genomföra pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering som också tillför mervärden för stadsmiljön som ökar attraktivitet, upplevd trygghet och social hållbarhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategier för dagvattenhantering, skötsel som prioriterar biologisk mångfald och stadsodling gör att parker och grönområden är anpassade till nya klimatförändringar och bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster.

Analys

Anpassningar av Norrmalms parker till nya klimatförändringar och åtgärder för att bidra till en ökad biologisk mångfald genomförs. För att få ökad kunskap kring hur den biologiska mångfalden i parker och natur kan stärkas genom skötsel, har en ekolog från miljöförvaltningen hållit en kortare utbildning och information kring vilka kunskapsunderlag som finns att tillgå i staden och hur dessa kan användas för att ta fram skötselplaner.

Förvaltningen deltar under året i ett av stadens pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering i syfte att öka kapaciteten att ta emot ökade mängder av dagvatten som uppstår vid skyfall. Projektet ska även tillföra mervärden i stadsmiljön och ska genomföras i dialog med medborgarna. Förvaltningen har under perioden deltagit i projektmöten som leds av stadsledningskontoret och som nu arbetar med att ta fram en åtgärdsplan i händelse av skyfall kring Rådmanngatans tunnelbanestation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Sköta Bellevueparkens strandlinje mot Brunnsviken så att både rekreation och biologisk mångfald främjas	2017-01-01	2017-12-31	
 Utredda möjligheten till ökat lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) i varje parkupprustningsprojekt	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att öka förutsättningarna för invånarna att välja en miljövänlig livsstil.

Nämndens verksamheter för barn och unga arbetar för att barnen ska få kunskap om sin delaktighet i naturens kretslopp och få lära sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö.

Nämnden har fortsatt sin satsning på miljösmarta skräpkorgar och skräpkorgar med källsorteringsmöjlighet och har beviljats klimatinvesteringsmedel för detta. Nämnden har fortsatt sin satsning på miljösmarta skräpkorgar och skräpkorgar med källsorteringsmöjlighet och har beviljats klimatinvesteringsmedel för 38 nya skräpkorgar. Nu har sammanlagt 124 nya skräpkorgar placerats ut och samtliga papperskorgar inom stadsdelsområdets parker har bytts ut mot nya.

Förvaltningen kommer att leverera träd, grenar och kvistar som avverkas i parkerna och som kan användas för framställning av det näringsrika och jordförbättrande biokolet till den nya biokolsanläggningen i Högdalen.

Nämndmål:

Invånarna har förutsättningar att välja en miljövänlig livsstil

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Miljögifter i nämndens verksamheter, där barn och unga vistas är kartlagda. Andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna har ökat. Skräphanteringen i parkerna är miljösmart. Barnen har kunskap om ekologisk hållbarhet.

Analys

Nämndens verksamheter för barn och unga arbetar för att barnen ska få kunskap om sin delaktighet i naturens kretslopp och ökad förståelse för hur de kan bidra till en hållbar miljö. Inom förskolan används bland annat återvinningsmaterial i det skapande arbetet. Barnen lär sig hur de kan bidra till en hållbar miljö och utvecklar sitt ansvarstagande kring miljö och material.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för hållbar utveckling	82 %	80 %	84 %			70 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Miljösmarta skräpkorgar och källsorteringskärl placeras ut på fler platser i parkerna.	2017-01-01	2017-12-31	
 Nämndens verksamheter arbetar för att minimera sitt matsvinn samt där det uppkommer förpackningar möjliggöra för sortering.	2017-01-01	2017-12-31	
 Två förskolor deltar i Skolverkets utmärkelse Skola för hållbar utveckling.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål. En viktig del i strävan efter att erbjuda en hållbar verksamhet är att reducera påverkan från miljögifter, särskilt i verksamhet som riktar sig till barn och unga. Resultat av arbetet är bland annat att miljöfarliga material och leksaker rensats bort samt att giftfria produkter köps in.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		100 %	95%	2017
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system						0 %	75%	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				42,21		50 %	40%	2017

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giftfria

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Miljögifter i nämndens verksamheter där barn och unga vistas ska minska. Miljöfarliga material är ersatta med miljösmarta alternativ.

Analys

En viktig del i strävan efter att erbjuda en hållbar verksamhet är att reducera påverkan från miljögifter särskilt i verksamhet som riktar sig till barn och unga. Utifrån Kemikaliecentrums kartläggningsverktyg har förskolorna och den öppna fritidsverksamheten kontrollerat och rensat ut inventarier och förbrukningsmaterial. Bland annat har förskolornas kök ersatt plasttallrikar med lättviktsporcelin. Den ökade kunskapen hos medarbetarna ger barn och unga möjlighet att vistas i en mer hälsosam miljö på förskolan och i den öppna fritidsverksamheten.

Samtliga gamla däckgungor på lekplatser i stadsdelsområdet har bytts ut under perioden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Chefer och miljöombud inom förskolan och den öppna fritidsverksamheten deltar i kemikaliecentrums utbildningar	2017-01-01	2017-12-31	
 Medarbetare inom förskolan som inte genomgått kemikaliecentrums webbutbildning deltar under året	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål bland annat genom att kontinuerligt arbeta med att förbättra inomhusmiljön, främst för barn och unga. Arbetet med underhållsplaner för förskolelokaler samt miljö- och hälsoskyddsmyndighets tillsynsrapporter gällande luftkvalitet och bullernivåer ligger till grund för hur rådande nivåer ska följas upp och förbättras.

Nämndmål:

Nämndens verksamhetslokaler har en god inomhusmiljö.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förbättrad inomhusmiljö i nämndens verksamhetslokaler.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Stadsdelsnämnden genomför åtgärder utifrån miljöförvaltningens tillsynsrapporter inom tillsynsprojekt Buller i förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden har formulerat tre nämndmål som bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett ekonomiskt hållbart Stockholm. Målen innebär att nämnden ska medverka till att företag vill etablera sig i Stockholm, att invånarna ska klara sin egen försörjning, att nämndens verksamheter ska rymmas inom fastställd budget och att de ska vara kostnadseffektiva.

Förvaltningen bedömer att samtliga mål under inriktningsmålet kommer att uppfyllas.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att samverka med högskolor och universitet i regionen inom områdena förskola, socialtjänst, äldreomsorg och administration i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning. I första hand riktar sig detta mål till utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden och nämnden har därför inte formulerat några egna nämndmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Förvaltningen har en fortlöpande dialog och ett gott samarbete med lokala företagsorganisationer och sammanslutningar som på olika sätt kommer i kontakt med medborgare och verksamheter i stadsdelen. I förvaltningens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samverkar förvaltningen med city i samverkan i ett antal forum. Samverkan sker även med berörda fastighetsägare till exempel med fastighetsägargruppen för

Hötorg city.

Nämndmål:

Nämnden har ett gott samarbete med lokala företagsorganisationer

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden har ett gott samarbete med lokala företagsorganisationer.

Analys

Se analys under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, 3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Arbetet med att ge invånarna möjlighet att klara sin egen försörjning fortgår. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat något i jämförelse med 2016 och ligger under målnivån för 2017. De personer som är i behov av insatser har en alltmer komplex problematik. Behov av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet minskar medan det ökar på grund av social-medicenska skäl och sjukskrivning.

För att öka ungdomars erfarenhet av stadens olika delar har förvaltningen haft ett utbyte med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning gällande sommarjobbare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen ♀	0,22 %	0,29 %	0,23 %	0,27 %	0,3 %	0,3 %	1,7 %	Tertial 2 2017
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare ♀	0,17 %	0,18 %	0,16 %	0,19 %	0,2 %	0,2 %	1,1 %	Tertial 2 2017
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb ♀	3 st	2 st	1 st	5 st	7 st	7 st	850 st	Tertial 2 2017
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som	7 st	2 st	5 st	14 st	15 st	15 st	500 st	Tertial 2 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Jobbtorg Stockholm matchar								
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb				197		200 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	34			38	38	10 st	900 st	Tertial 2 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi 				176 st		150 st	8 500 st	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Invånarna klarar sin egen försörjning

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna lever ett självständigt liv och klarar sin egen försörjning. Antal hushåll i behov av ekonomiskt bistånd minskar.

Analys

Förvaltningen uppvisar en minskning i förhållande till 2016 och en ökning i förhållande till tertial 1 av antal hushåll med ekonomiskt bistånd. Förklaringen finns delvis i en ökning av ärenden på grund av inflyttning av nyanlända familjer som inte kan delta i etableringen eller har en problematik som kräver andra insatser från socialtjänsten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

I första hand riktar sig detta mål till utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden och nämnden har därför inte formulerat några egna nämndmål.

Nämnden samverkar med utbildningsnämnden inom ramen för det förebyggande arbetet som inbegriper socialtjänst, förskola, fritid och polis.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100,27 %			98,82 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,5 %			99 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Nämndens resurser förvaltas och används väl med fokus på resultat och effekter för våra invånare

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden har en budget i balans.

Analys

Utredning kring möjligheten att bedriva parkskötsel i egen regi pågår och beräknas vara klar i oktober 2017.

Det digitala förnyelseprojektet, effektivare uppföljning av parkdriftentreprenaden, som initierats av förvaltningen är prioriterat av stadens digitala råd. Projektet omfattar stadsdelsförvaltningar och trafikkontoret. Arbetet ska genomföras under 2017 och 2018.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	1			1	1	1		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen fortsätter att utveckla uppföljningen av nämndens verksamheter, med fokus på resultat och effekter för målgruppen.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stadsdelsnämnden har formulerat nio nämndmål som alla bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om ett demokratiskt hållbart Stockholm.

Förvaltningen bedömer att samtliga nämndmål och mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Nämnden har under perioden fortsatt arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ordinarie styrning, uppföljning och planering för ett långsiktigt och systematiskt förändringsarbete. Förvaltningen har identifierat utmaningar i myndighetsutövningen och förbättringsområden kopplat till uppställda jämställdhetsmål utifrån den jämställdhetsanalys av verksamheterna som förvaltningen genomförde under hösten 2016. Arbetet med att utveckla analyserna och kvalitetssäkra nämndens verksamheter för kvinnor och män fortgår under kommande period.

Det finns exempel på att parkytornas storlek och mångfunktionalitet har betydelse för ett jämställt nyttjande. Forskning visar bland annat att flickor blir mer stillastående än pojkar när friytetillgången är liten. Förvaltningen arbetar för att tillgången blir tillräckligt stor och att mångfunktionella ytor planeras vid upprustning av befintliga parker och vid utvecklingen av nya parker.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställdhetsintegrerade

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Bemötande, service och resursfördelning utformas på ett likvärdigt sätt för kvinnor, män, flickor och pojkar.

Analys

Se analys under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, 4.1 Stockholm är en

jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.

En särskild checklista har tagits fram och testats på Norrmalms investeringsbudget för att kunna analysera hur medel fördelas ur ett jämställdhetsperspektiv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som har påbörjat arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sina uppföljningar och analyser.						100 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett nätverk för jämställdhetsintegrering utgör ett internt stöd till verksamheterna och träffas regelbundet för att utbyta erfarenheter och sprida goda exempel.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samarbete med övriga förvaltningar ta fram arbetssätt för jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden där detta är relevant.	2017-01-01	2017-12-31	
 Inventering, kartläggning och analys utifrån ett jämställdhetsperspektiv genomförs på samtliga enheter i syfte att kartlägga eventuella systematiska könsskillnader.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Förvaltningen har höga målsättningar kring att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor. Medarbetarenkäten som genomfördes i början av 2017 utgör en grund för resultaten på tre av indikatorerna. Förvaltningen har inte fullt ut nått årsmålen på två av dessa. I jämförelse med staden som helhet har förvaltningen bättre resultat på samtliga frågor gällande styrning. Det gäller även resultatet på frågor kopplat till ledarskap. Det är en förbättring av resultaten jämfört med samma mätning 2015.

När det gäller sjukfrånvaron arbetar förvaltningen med månadsvisa strukturerade uppföljningsrutiner med målsättningen att få ökad kunskap, hitta rätt åtgärder och på så sätt sänka sjukfrånvaron. Detta gäller främst inom förskolans område. Dessa åtgärder har ännu inte givit några signifikanta resultat. Den totala sjukfrånvaron är 7,6 procent, vilket är något lägre än vid årsskiftet. Korttidssjukfrånvaron är 2,8 procent vilket är en ökning med 0,1 procentenheter sedan årsskiftet, men på samma nivå som vid tertialrapport 1. Som arbetsgivare finns vissa begränsningar i att påverka utfallet då det även finns faktorer i omvärlden som påverkar sjukfrånvarostatistiken. Målsättningen att sänka sjukfrånvaron till 6 procent är ett fortsatt prioriterat område och arbetet fortsätter enligt plan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	80	78	80			83	83	2017
Analys Förvaltningens mål för medskapandeindex 2017 var att öka med tre enheter, från 80 till 83. Resultatet för 2017 landade på samma nivå som 2015 (80), vilket innebär att målet inte uppfylldes. Stockholm stad som helhet ligger på samma index som Norrmalm (80).								
  Index Bra arbetsgivare ♀	76					78	fastställdes 2017	2017
Analys Index Bra arbetsgivare består av tre delindex; Jämställdhet, Attraktiv arbetsgivare och Rekommendera arbetsplats. Sammantaget uppnådde förvaltningen inte uppsatt mål (78). Jämfört med föregående mätning var det en minskning med -1 indexpunkter istället för målsättningen med motsvarande ökning. Av samtliga delindex återfinns en positiv förändring för Rekommendera arbetsplats med en ökning på två indexpunkter. Övriga två delindex har minskat. Förvaltningen hamnar förhållandevis lågt på Jämställdhet. Det beror till stor del på att förvaltningen är en kvinnodominerad arbetsplats. Höga poäng ges för jämställdhet där inga skillnader finns mellan kvinnor och män. Det är inte positivt att resultaten är till kvinnors fördel.								
  Index Psykosocial arbetsmiljö ♀	79					78	fastställdes 2017	2017
  Sjukfrånvaro ♀	7,6 %	6 %	7,9 %	7,8 %	6 %	6 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
Analys Sjukfrånvaron är i stort sett oförändrad sedan årsskiftet, med en liten förbättring med 0,2 procentenheter. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron är ett fortsatt prioriterat område.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	2,8 %	2,6 %	2,8 %	2,7 %	2,2 %	2,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
Analys Under året har fokus för sjukfrånvarouppföljningen utökats till att även inkludera antal medarbetare med återkommande korttidssjukfrånvaro vilket skapat ett bättre underlag för diskussion och analys. Arbetet med att sänka korttidssjukfrånvaron är ett fortsatt prioriterat område.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att skapa trygga anställningar och goda arbetsvillkor genom att minimera användningen av allmänna visstidsanställningar i yrkeskategorier där denna anställningsform är frekvent.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden är en bra arbetsgivare som attraherar, rekryterar, behåller och kompetensutvecklar sina medarbetare. Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är god. Sjukfrånvaron har minskat.

Analys

Cheferna arbetar med att vara en bra arbetsgivare genom att uppmuntra delaktighet, förtydliga ansvarsområden och använda resurser på ett effektivt sätt. Dialogen är viktig i detta arbete och till exempel har några enheter sett över hur arbetsplatsträffar organiseras för att öka förutsättningarna till en bra dialog. Andra åtgärder har varit att se över scheman, vikariehantering och tidsbegränsade anställningar.

Förvaltningen har fortsatt svårt att rekrytera och behålla förskollärare, socialsekreterare, biståndshandläggare och sjuksköterskor. Rekryteringsarbete upptar stor del av chefernas arbetstid.

Arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare är en prioriterad fråga inom staden. Implementering av den handlingsplan som är framtagen vid förvaltningen pågår. Stort fokus har lagts på introduktionen av nya medarbetare. De viktigaste ledorden är att den ska vara välkomnande, förberedd och genomtänkt.

För att stärka förvaltningens chefer i att vara tydliga och kommunikativa ledare genomfördes en heldagsutbildning i förändringskommunikation under våren. Under hösten kommer cheferna ges möjlighet att öka sin kompetens i att hålla svåra samtal.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andelen allmänna visstidsanställningar av antalet månadsavlönade medarbetare	3 %					6 %		Tertial 2 2017
Analys								
Periodens utfall är per den 31 juli 2017 och innebär en siffra som är betydligt bättre än årsmålet. Den låga siffran beror på att många visstidsanställningar upphörde eller omvandlades till tillsvidareanställning vid halvårsskiftet. Under juli månad är antalet AVA-anställningar lågt och under hösten kommer det troligtvis uppstå visst behov av tidsbegränsade AVA-anställningar. Förvaltningen arbetar dock medvetet med att minimera användandet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Avdelningsvis uppföljning av andelen månadsavlönade allmänna visstidsanställningar	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Cheferna erbjuds utbildning i att hålla svåra samtal såsom samtal om tidiga signaler om ohälsa, korttids- och långtidssjukfrånvaro.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Enheterna använder resultaten från medarbetarenkäten i sitt kvalitetsutvecklingsarbete.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Enheterna implementerar nya personalpolicyn	2017-01-01	2017-12-31	
▶ I samarbete med Stockholms universitet anordna en utlokaliserad handledarutbildning för att öka antal handledare som kan ta emot studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Lokal handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare implementeras	2017-01-01	2017-12-31	
▶ På APT-möte diskutera förvaltningens Rutin förebygga och hantera kränkande särbehandling och trakasserier	2017-01-01	2017-12-31	
▶ På enheterna säkerställs att roller och ansvar på arbetsplatsen är tydliga för alla medarbetare	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Utredda möjligheten att bygga upp en vikarie och resurspool för förskola tillsammans med Östermalms stadsdelsförvaltning .	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Utredda möjligheten att bygga upp en vikariepool för äldreomsorgen tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningar.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämnden bidrar till kommunfullmäktiges verksamhetsmål kring en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.

Nämndens beställar- och utförarenhet inom äldreomsorg har genomgått en hbtq-diplomering i syfte att kunna ge en likvärdig service, vård- och omsorg.

Normer och värden är en viktig del i barns utveckling och lärande. Förskolorna och den öppna fritidsverksamheten har fortsatt att utveckla arbetet med att inta ett normkritiskt perspektiv till miljöer, material och förhållningssätt. Under våren har verksamhetens medarbetare fått ta del av en föreläsning om flerspråkighet, interkulturalitet och normer. Personalens ökade medvetenhet har gett barnen och ungdomarna ökad möjlighet till delaktighet och möjlighet att påverka i frågor som är viktiga för dem.

I förskoleundersökningen svarar 94 procent av vårdnadshavarna att de upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning. Förskolan har ett tydligt uppdrag att förmedla normer som bidrar till alla barns lika rättigheter och möjligheter. Genom personalens ökade kompetens och det fortsatta arbetet med intagande av ett normkritiskt förhållningssätt antas att verksamheten lyckats väl med att kommunicera likabehandlingsarbetet i dialog med vårdnadshavarna.

I syfte att synliggöra och motverka de normer som verkar inskränkande och exkluderande har den plan som togs fram i samband med deltagande i stadens hbtq-diplomering implementerats inom den öppna fritidsverksamheten. Genom de kompetenshöjande insatserna har personalen bland annat i en större utsträckning diskuterat värderingar och beteenden gällande

traditionella könsroller tillsammans med barnen och ungdomarna. Förväntade effekter är att skapa en öppen verksamhet som är välkomnande för alla samt attrahera nya besökare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering				93 %		100 %	Öka	2017
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				87 %		100 %	Öka	2017
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				92 %		100 %	Öka	2017
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	98 %			98 %		100 %	Öka	2017
Analys Förskoleundersökningen visar att årsmålet inte uppnås helt. Då minskningen är marginell kan inga slutsatser göras av resultatet. Vidare analys genomförs i verksamhetens kvalitetsredovisning.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utbilda och säkerställa kompetens om rasism och diskriminering hos chefer och personal som möter invånare. Kommunstyrelsen ska bistå i detta arbete med utgångspunkt i ECCARS tiopunktsprogram	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stadsdelsområdets invånare får sina rättigheter tillgodosedda på ett likvärdigt sätt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

All myndighetsutövning ska vara rättssäker och tillvarata den enskildes resurser. Medarbetare har kunskap om mänskliga rättigheter och vilket ansvar de har för att uppfylla invånarnas rättigheter inom respektive verksamhet. Invånare och medarbetare upplever att nämndens verksamheter är fria från diskriminering.

Analys

Förvaltningens bedömning är att invånarna får sina rättigheter tillgodosedda på ett likvärdigt sätt. Vilket styrks av statistik på antalet domar som överklagas. Inom målgruppen över 65 år har det under perioden januari-augusti inkommit 47 domar från förvaltningsrätten. Av dessa har 6 stycken gått förvaltningen emot, vilket motsvarar 12 procent. Inom förvaltningens vuxenenhet har under perioden januari- augusti 10 domar inkommit från förvaltningsrätten, ingen av dessa domar har gått förvaltningen emot.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ej verkställda vräkningsshot.				97,14 %		100 %		2017
 ♀ Andel äldre som upplever att de får den information de behöver i kontakt med myndighetsutövningen.				87,72 %		90 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Berörda enheter genomför och följer upp handlingsplaner framtagna efter genomförd hbtq utbildning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnden genomför aktiviteter för den finska minoriteten inom äldreomsorgen.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Arbetet med att barn och ungas rättigheter och behov tas till vara och att deras inflytande stärks fortgår enligt nämndens verksamhetsplan för 2017. Arbetet med att säkerställa att barnets bästa beaktas och är avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- och behandlingsinsatser har fortsatt under våren.

Förvaltningen arbetar för ett tydligt barn- och jämställdhetsperspektiv i planeringen, bland annat genom att efterfråga barnkonsekvensanalyser samt att arbeta för ändamålsenliga förskolegårdar. Ur ett barn- och jämställdhetsperspektiv är det också viktigt att tillgången till park och lek och idrottsmiljöer är god.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)			
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barn och ungas rättigheter och behov tas till vara och deras inflytande stärks

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den kommunala servicen, såväl som det offentliga rummet, är utformad efter barns och ungas behov, rättigheter och intressen. Barn och unga har tydliga kanaler för att påverka och vet vart de ska vända sig för att påverka.

Analys

Nämnden har beviljats medel i satsningen Uppdrag psykisk hälsa från socialnämnden som en del i arbetet med det lokala utvecklingsprogrammet. Genom medlen kommer en satsning att genomföras för att förebygga och motverka psykisk ohälsa hos barn och ungdomar vars föräldrar förvaltningen har kontakt med. Medarbetare har gått utbildning i barnkonsekvensanalyser och deltagit i workshops anordnade av organisationen Maskrosbarn. Utbildningarna har ökat kunskapen om barnperspektiv och fått verktyg i hur barn ska uppmärksammas. Regelbundna möten sker mellan familjeenheten och vuxenenheten i form av Ungavuxna-team och ett nära samarbete sker mellan handläggare inom respektive enhet.

Utredningar struktureras utifrån BBIC:s krav (barns behov i centrum) vilket bland annat kräver att barnets synpunkter och önskemål inhämtas. Arbetet utgår från att alltid ha barnet i fokus och bidra till en positiv skillnad för de barn som behöver socialtjänstens stöd. Funktionsnedsatta barn och ungdomar utreds enligt DUR och handläggarna träffar barnen under utredningen. I frågan om vårdnad, boende och umgänge inhämtas också barnets synpunkter.

Förskolan arbetar i enlighet barnkonventionen och synlig- och levandegör den i verksamheten. Förskolan har fortsatt utveckla arbetet med barnkonsekvensanalyser. Effekter som verksamheten vill uppnå är att ytterligare stärka barn och ungas delaktighet i beslut som berör dem.

Nämnden arbetar aktivt för ett tydligt barn- och jämställdhetsperspektiv i planeringen, bland annat genom barnkonsekvensanalyser samt att arbeta för rymliga och ändamålsenliga förskolegårdar. Ur ett barn- och jämställdhetsperspektiv är det också viktigt att tillgången till park och lek samt idrottsmiljöer är god.

I arbetet med Norrbackatäppan genomfördes i maj en särskild dialog med Karlbergs skolans elever, i samarbetet med utbildningsförvaltningen, för att få deras syn på vad som är bra och dåligt i parken och vad de vill förändra.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ej verkställda vråkningshot för familjer med barn.				100 %		100 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Regelbundet inhämta barn och ungas synpunkter, önskemål och upplevelser av mötet med socialtjänsten genom en anonym enkät	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om att Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att alla medarbetare ska ha kunskap om verksamheten Origo - länsgemensamt resurscentrum för hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens medarbetare har kännedom om och följer den lokala rutinen för våld i nära relation. Rutinen har nyligen uppdaterats efter granskning från socialtjänstinspektörerna och innehåller nu tydligare riktlinjer vid handläggning när det gäller vuxna våldsutsatta med barn.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation						20 %	Tas fram av nämnden	2017
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper						20 %	Tas fram av nämnden	2017
   Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				46 st		35 st	tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Inga invånare utsätts för våld eller hot om våld i nära relationer

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer utsatta för våld i nära relationer erbjuds ett samordnat individuellt utformat stöd för att förändra sin situation. Medarbetare inom samtliga verksamhetsområde har kunskap för att upptäcka om någon är utsatt och vet vilket stöd som kan erbjudas.

Analys

Förvaltningens bedömning är att nämndmålet kommer att nås. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att medarbetare ska ha kunskap om verksamheten Origo - länsgemensamt resurscentrum för hedersrelaterat våld och förtryck.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen har rutiner för att motivera personer som utövar hedersrelaterat våld och förtryck till att ta emot stöd för att upphöra med våldet.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förvaltningen har rutiner för att motivera personer som utövar våld i nära relation till att ta emot stöd för att upphöra med våldet.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förvaltningen samverkar med polis, åklagare, hälso- och sjukvård samt idéburen sektor såväl på strategisk nivå som runt enskilda barn som upplevt våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck samt runt enskilda våldsutsatta stockholmare.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Förvaltningen samverkar med polis, åklagare, hälso- och sjukvården samt idéburen sektor såväl på strategisk nivå som runt enskilda våldsutövare.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Information om anmälningsskyldigheten gällande förskolan för samtliga förskoleenheter.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Riktad information om stöd och hjälp vid våldsutsatthet till unga stockholmare sprids via de arenor och verksamheter som de deltar i och besöker.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Rätten till en obruten skolgång för alla barn säkerställs och barn i skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka från ankomst till boendet.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Rätten till förskola säkerställs för barn i skyddat boende där det är möjligt utifrån en bedömning av säkerhet och barnets bästa.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Socialtjänsten gör en strukturerad hot- och riskbedömning i alla ärenden som rör våldsutsatthet. Vid hedersrelaterat våld och förtryck används ett bedömningsinstrument anpassat för detta.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Socialtjänsten säkerställer att barn som upplevt våld i nära relationer och/eller hedersrelaterat våld och förtryck vid behov erbjuds stödsamtal eller annat lämpligt stöd på kort och lång sikt.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Utformningen av det våldspreventiva arbetet anges i lämpligt policydokument i verksamheten, exempelvis likabehandlingsplan eller motsvarande.	2017-01-01	2017-12-31	
▶ Våldsutsatta vuxna i behov av skyddat boende som har medföljande barn erbjuds barnanpassat skyddat boende.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Arbetet med att säkerställa att personer med funktionsnedsättning deltar på lika villkor i samhället är ett pågående arbete.

Under våren går tre personer från förvaltningens utförarenheter en utbildning för att bli DigIT-ombud inom EU-projektet DigIT som leds av äldreförvaltningen. Projektet syftar till att öka medarbetarnas IT-kompetens för att på så vis kunna erbjuda personer med funktionsnedsättning bättre stöd med hjälp av IT.

Ett gott bemötande av barn innebär att möta dem på deras villkor och skapa förutsättningar för ett möte med varje enskilt barn. Det särskilda barnsamtalsrummet på förvaltningens huvudkontor utgör ramen för ett sådant möte och medarbetarna har tillgång till olika hjälpmedel för att genomföra ett bra samtal med barnet.

Förvaltningen har fortsatt att utveckla arbetet och vidga perspektivet med att öka tillgängligheten till nämndens verksamheter. Trygghet, tillgänglighet och jämställdhet är viktigt för parkbesökarna och beaktas i varje parkupprustning.

Upprustning av den övre delen av Observatorielunden pågår och i samband med det förbättras belysningen. Nya bänkar får ryggstöd och armstöd och platser för rullstol kommer finnas i anslutning till parksoffor.

Ett särskilt möte med funktionshinderrådet och nämnden har genomförts i Vanadislundens nedre lekplats, för att gemensamt diskutera tillgänglighetsfrågor i en befintlig lekmiljö.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				95 %		97 %	89 %	2017
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				80 %		83 %	77 %	2017
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och				60 %		70 %	tas fram av nämnden	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)								
Andel personer som upplever att de varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplaner				85 %		87 %	79 %	2017
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				85 %		85 %	tas fram av nämnden	2017
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				90 %		92 %	91 %	2017
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				93 %		94 %	87%	2017
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				89 %		92 %	90 %	2017
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				97 %		92 %	87 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av dagliga verksameters arbete mot arbetsmarknaden för deltagarna. Där ingår resursfördelningen samt samverkan mellan arbetsrehabiliterande insatser.	2017-01-01	2017-12-31	
Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda i vilken form hälso- och sjukvården	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
inom LSS ska bedrivas i staden efter att projektiden går ut			

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är tillgängliga

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter är tillgängliga och jämlika. Alla har möjlighet att ta del av nämndens verksamheter och den offentliga miljön oavsett fysiska och sociala förutsättningar

Analys

I maj anordnades ett besök i Vanadislundens nedre lekpark med Norrmalms stadsdelsnämnd, funktionshinderrådet och representanter från förvaltningen. Funktionshinderrådet upplevde aktiviteten som värdefull och tankeväckande. Deltagarna fick bland annat pröva lekparken med fingerad optik vilken imiterade olika former av synnedläggning. Lekparken testades även med rullstol. Rådet såg den nya lekparken som ett bra steg i rätt riktning vad gäller tillgänglighet. De förbättringsområden som funktionshinderrådet kunde se var exempelvis kontrastmarkeringar och trösklar.

Ett gott bemötande av barn innebär att möta dem på deras villkor och skapa förutsättningar för ett möte med varje enskilt barn. Det särskilda barnsamtalsrummet utgör ramen för ett sådant möte och medarbetarna har tillgång till olika hjälpmedel att genomföra ett bra samtal med barnet.

Förskolan och den öppna fritidsverksamheten har personella, pedagogiska, tekniska och praktiska resurser för att ta emot olika grupper av barn med funktionsnedsättning. Fritids och kulturaktiviteter som anordnas är tillgängliga för alla.

Alla barn är olika och inom förskolan och den öppna fritidsverksamheten ses olikhet som en tillgång. Barn med särskilda behov inom förskolan erbjuds det stöd som behövs. Under avläsningsperioden har förvaltningens samordnare för barn i behov av särskilt stöd påbörjat ett nytt arbetssätt gentemot verksamheten. Samordnaren handleder i ökad omfattning personalen kring förhållningssätt, struktur och vilken anpassning som kan ske i verksamheten för att säkerställa att rätt stöd erbjuds. Effekt av det förändrade arbetssättet förväntas kunna utläsas under nästa år.

Nämnden har fortsatt att utveckla arbetet och vidga perspektivet med att öka tillgängligheten till nämndens verksamheter. Trygghet, tillgänglighet och jämställdhet är viktigt för parkbesökarna och beaktas i varje parkupprustning. Förvaltningen arbetar systematiskt och utifrån budget med att genomföra tillgänglighetsåtgärder i parkerna.

Upprustning av den övre delen av Observatorielunden pågår och i samband med det förbättras belysningen och gångvägar klassas upp för snöröjning och för att därmed blir tillgängliga större del av året. Nya bänkar får ryggstöd och armstöd och platser för rullstol tillses i anslutning till parksoffor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bevaka tillgänglighetsaspekter vid samtliga upphandlingar.	2017-01-01	2017-12-31	
 Den pedagogiska miljön på förskolorna anpassas utifrån de behov barn med funktionsnedsättning har	2017-01-01	2017-12-31	
 Fritids- och kulturaktiviteter som anordnas ska vara tillgängliga för barn och ungdomar med funktionsnedsättning	2017-01-01	2017-12-31	
 Löpande tillgänglighetsanpassningar av nämndens lokaler.	2017-01-01	2017-12-31	
 Tillgänglighetshöjande åtgärder genomförs i Observatorielunden	2017-01-01	2017-12-31	
 Vid planeringen av nybyggnation bevakar nämnden tillsammans med andra berörda nämnder att tillgängligheten beaktas. Detta sker i dialog med funktionshinderrådet.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning deltar på lika villkor i samhället

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personer med funktionsnedsättning klarar sitt dagliga liv, har en hållbar boendesituation och en meningsfull sysselsättning.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Arbetet med att säkerställa att personer med funktionsnedsättning deltar på lika villkor i samhället är ett ständigt pågående arbete.

Under perioden har staden kvalitetsgranskat förvaltningens handläggning gällande barn med LSS-insatser. Granskningen visade att förvaltningen bland annat hade aktuella DUR-utredningar, välskrivna utredningar, kontinuerliga journalanteckningar av hög kvalitet och att barnens intressen och resurser framgick i hög utsträckning i utredningarna.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att säkerställa en god övergång för brukarna på Norrmalms dagliga verksamhet, som återtas i egen regi 1 juni 2018.

En servicebostadsenhet (LSS) med 12 friliggande lägenheter samt en lokal för gemenskap och personal startas i kvarteret Cellen i Hagastaden i början av 2018.

Upphandling av nämndens gruppbostad pågår. Avtalet med nuvarande utförare löper ut den 31 maj 2018. Nytt avtal kommer att gälla från och med den 1 juni 2018.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Funktionshinderfrågor utgör tema vid ett av stadsdelsnämndens sammanträden.	2017-01-01	2017-12-31	
 Informera i nämndens månadsannons om de informationskanaler staden erbjuder för personer med funktionsnedsättning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Inventera lämpliga feriearbetsplatser (sommarjobb) för ungdomar med funktionsnedsättning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Inventera möjliga praktikplatser för personer med funktionsnedsättning inom verksamheter finansierade av stadsdelsnämnden.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetare inom förskolan får adekvat handledning kring barn med funktionsnedsättningar	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna planera för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda fler personer med funktionsnedsättning anställning i staden.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen och fastighetsnämnden inventera möjligheten att bygga om/omvandla befintliga byggnader till gruppboende eller serviceboende.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnderna ska redovisa hur arbetet med att tillgodose behovet av bostäder med särskilt stöd och service fortskrider. Arbetet ska redovisas till kommunstyrelsens genomförandegrupp.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsnämnderna, fastighetsnämnden, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra säkerställa att minst fem procent av lägenheterna i exploateringsprojekt med minst 100 bostäder avsätts till omsorgslägenheter.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla former för brukarinflytande.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Störst intresse till medborgardialog ser förvaltningen i frågor som rör stadsmiljön. Kunskapen om hur till exempel parker och grönområden fungerar, finns till stor del hos dem som använder platserna ofta. Erfarenheter och idéer från närboende och parkbesökare ska fortsatt ha en viktig och naturlig del i arbetet med parkskötsel och parkupprustningar. Medborgardialogen sker bland annat genom parkvandringar, parksamråd på plats inför parkupprustningar, webbenkäter samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltning i det område där de bor							Fastställt 2017	2017
 Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö							Fastställt 2017	2017
 Andel stockholmare som är aktiva inom civilsamhällets organisationer							Fastställt 2017	2017

Nämndmål:

Invånarna är delaktiga och har möjlighet att påverka

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Norrmalm har en levande närdemokrati där de boende och verksamma upplever att det är lätt att påverka såväl den kommunala servicen som förändring och utveckling. Barn, unga och deras vårdnadshavare ska utifrån sina möjligheter och intressen vara delaktiga och ha möjlighet att påverka nämndens verksamhet. Invånare och brukar som är i kontakt med nämndens verksamheter upplever att de får ett gott bemötande och en god service.

Analys

Förskoleundersökningen visar att en hög andel vårdnadshavare upplever att personalen på förskolan bemöter deras barn på ett respektfullt sätt. Vårdnadshavare upplever även att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten.

Under perioden har ungdomsrådet tillsammans med stadsdelsförvaltningen och skolorna anordnat en demokratidag. Arrangemanget genererade bland annat till ytterligare intresseanmälningar till deltagande i ungdomsrådet. Ungdomsrådet bjuds in till möte under hösten tillsammans med kontaktpolitiker. Förväntade effekter som verksamheten vill uppnå är att ytterligare stärka ungas delaktighet i beslut som berör dem.

Invånare har möjligheter att påverka i parkinvesteringar och stadsmiljöfrågor. Medborgardialogen sker bland annat genom parkvandringar, parksamråd på plats inför parkupprustningar, webbenkäter samt trygghetsvandringar med olika målgrupper samt genom medborgarförslag.

Dialog kring Norrbackatäppan genomfördes under maj och juni. Allmänheten gavs då möjlighet att fylla i en webbenkät, som fanns tillgänglig under fyra veckor. Ett öppet-hus i parken genomfördes även under en eftermiddag då parkmiljöavdelningen fanns på plats för att samla in synpunkter. En särskild gåtur och efterföljande träff genomfördes även med lågstadielever, i samarbete med utbildningsförvaltningen.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Genomföra en medborgardialog i samband med framtagande av program för upprustningen av Norrbackatäppan	2017-01-01	2017-12-31	
	Informera om och erbjuda platser för stadsodling och informera om möjligheten till brukaravtal	2017-01-01	2017-12-31	
	Kontaktpolitiker och ungdomsrådet ska ha minst två fysiska möten per år	2017-01-01	2017-12-31	
	Norrmalmsborna bjuds in till medborgardialoger.	2017-01-01	2017-12-31	
	Nämnden arbetar för att utöka antalet medborgarförslag.	2017-01-01	2017-12-31	
	Påbörja arbetet inför breddinförandet av ärendehanteringssystemet eDok.	2017-01-01	2017-12-31	
	Utveckla dialogen mellan invånare och politiken på Norrmalm	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Nämnden har vid de egna upphandlingar som initierats under perioden ställt relevanta miljömässiga och sociala krav.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel elektroniska inköp	53 %			57 %	65 %	65 %	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
● Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %					100 %	80%	2017

Nämndmål:

Nämndens upphandlingar och inköp utvecklar staden i hållbar riktning

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden är trogen de avtal som finns och ställer relevanta sociala och miljömässiga krav i de egna upphandlingar som görs.

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Förvaltningen redovisar ett underskott om 3 mnkr.

Totalt för året prognostiseras nettokostnaderna till 1099,8 mnkr. För kostnaderna prognostiseras totalt 1265,1 mnkr och för intäkterna 165,3 mnkr. Prognosen inkluderar beräknade prestationsförändringar och begärda budgetjusteringar om 0,6 mnkr.

Det ekonomiska läget är ansträngt. Många enheter har ett bra resultat men det finns även verksamheter som har underskott. Nämndens äldreomsorg prognostiserar ett underskott om 11 mnkr. Detta beror på ökade kostnader för persontransporter avseende brukare inom äldreomsorg som beror på ett nytt avtal för 2017. Nämnden har tilldelats extra medel om 6,8 mnkr avseende ökade kostnader för persontransporter och förvaltningen beräknar i nuläget att ett samlat underskott om 3,4 mnkr kommer uppstå. Inom socialtjänsten finns ett prognosticerat underskott om 4,4 mnkr. Det största underskottet finns inom beställare funktionsnedsättning om 7,9 mnkr. Underskottet balanseras delvis av överskott inom Individ-

och familjeomsorg och Ekonomiskt bistånd.

Del av underskotten bedöms täckas via beräknade överskott inom förvaltningsadministration, stadsmiljö, förskola samt inom verksamheten barn, kultur och fritid.

I nedanstående tabell redovisas det förväntade resultatet per verksamhetsområde med efterföljande korta kommentarer.

Belopp i mnkr	Netto budget	Beräknad budgetjust	Prognos	Avvikelse	Netto förändr resultat fond	Avvikelse efter resultat-överföringar inkl budgetjusteringar
Nämnd- och förvaltningsadm.	32,9		28,8	4,1	0,0	4,1
Individ- o familjeomsorg	70,4		67,9	2,5	0,6	1,9
- varav socialpsykiatri	23,3		22,8	0,5	0,6	-0,1
Stadsmiljö	15,7	1,5	15,2	2,0	0,0	2,0
Avskrivningar	7,6		7,6	0,0	0,0	0,0
Internräntor	0,4		0,4	0,0	0,0	0,0
Förskoleverksamhet	261,2	-7,9	254,6	-1,3	-2,9	1,6
Äldreomsorg	472,8	3,2	487	-11,0	0,0	-11,0
Stöd o service till personer med funktionsnedsättn.	192,7	3,8	204,4	-7,9	0,0	-7,9
Barn, kultur och fritid	15,9		11,7	4,2	0,0	4,2
Arbetsmarknadsåtg	3,9		3,9	0,0	0,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	20,4		18,3	2,1	0,0	2,1
- varav handläggning.	6,0		6,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	1 093,9	0,6	1 099,8	-5,3	-2,3	-3,0

Nämnd- och förvaltningsadministration För nämnd- och förvaltningsadministration beräknas ett överskott om 4,1 mnkr. Överskottet beror på vakanta tjänster och planerat överskott för att balansera underskott inom andra verksamhetsområden. Stadsdelsförvaltningen kommer att flytta och byta lokal i november månad och detta medför flyttkostnader som planerats rymmas inom ram.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri Inom verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 1,9 mnkr. Familjeenheten för barn och unga visar på ett överskott om 3,4 mnkr vilket balanserar upp underskott inom missbruk, socialpsykiatri och ensamkommande barn.

I bilaga 6 redovisas verksamhetsstatistik.

Stadsmiljöverksamhet Verksamhetsområdet prognostiserar ett planerat överskott om 2 mnkr som avser täcka underskott inom andra områden.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet visar ett underskott om 1,3 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott om 1,6 mnkr efter resultatdispositioner.

Verksamhetsområdet redovisar ett överskott totalt sett om 1,6 mnkr. Två av förskoleenheterna visar ett negativt resultat för 2017 där ekonomin har varit särskilt ansträngd på grund av hög personalomsättning och minskat barnantal och arbete pågår för att få ner deras kostnader. Åtgärder har tagits fram och bland annat har förskolorna minskat på antalet timanställningar och bättre planering av personal vilket bidragit till lägre kostnader.

En omorganisation kommer att genomföras då Norrmalms stadsdelsnämnd växer med fyra nya förskolor t.o.m december 2018. Detta innebär att de nuvarande resultatenheterna får ett större ansvarsområde från och med januari 2018.

Nämnden har kostnader som är relaterade till för höga bullernivåer. Hittills har förvaltningen haft kostnader om ca 0,3 mnkr för åtgärder att minska höga bullervärden.

Nämndens budget beräknas minska med 7,9 mnkr till följd av färre barn, vilket motsvarar cirka 55 barn. Det genomsnittliga antalet inskrivna barn beräknas uppgå till 1 838. Den lägre inskrivningen medför bl.a. att flera av nämndens budget minskar jämfört med föregående år. I bilaga 6 redovisas verksamhetsstatistik.

Samtliga förskolor fortsätter utvecklingen av de pedagogiska miljöerna. För att kunna genomföra detta arbete inklusive aktuellt lokalunderhåll kommer förskolorna att disponera ca 2,9 mnkr från årets resultatfond om 8,9 mnkr. Under våren 2017 gick 41 barnskötare vidareutbildning för att bli legitimerade förskollärare. Denna kompetenssatsning kan bli aktuell även under hösten. Nämnden får ersättning från utbildningsnämnden för dessa kostnader.

Äldreomsorg Förvaltningen prognostiserar ett underskott om 11 mnkr inom äldreomsorg. Av underskottet avser 10,8 mnkr beställarenheten varav 7,8 mnkr avser omsorgsinsatser och 3 mnkr kostnader för persontransporter. Antalet insatser inom främst vård- och omsorgsboende ligger fortsatt högt i förhållande till budget. Väderkvarnens vård- och omsorgsboende prognostiserar i nuläget ett underskott om 0,8 mnkr. Det finns i dagsläget en del tomma platser där nämnden går miste om intäkterna. Det har även gjorts en mindre omorganisation för att minska på somatiska platser och utöka äldrepsykiatri platser istället. Resterande underskott avser enheten Hemtjänst Norrmalm som prognostiserar ett underskott om 2,0 mnkr. Underskottet inom hemtjänst beror på färre ärenden och personalstyrkan har inte hunnit anpassas till detta. Underskotten balanseras delvis upp av överskott inom avdelningens gemensamma kostnader. I bilaga 6 redovisas verksamhetsstatistik.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning Förvaltningen beräknar ett underskott om 7,9 mnkr inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Det avser beställarsidan. Av detta avser 2,0 mnkr barn och unga och 5,9 mnkr avser vuxna.

Barn, kultur och fritid För verksamheten beräknas ett överskott om 4,2 mnkr. Överskottet balanserar befarade underskott inom andra verksamhetsområden.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder För ekonomiskt bistånd prognostiseras ett överskott om 2,1 mnkr. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har hittills minskat med cirka

0,5 mnkr per månad vid en jämförelse med föregående år under samma period.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har under sommaren visat en uppåtgående trend men per augusti har ärendena minskat. I bilaga 6 redovisas kostnad för ekonomiskt bistånd per månad och år samt antal bidragshushåll.

För arbetsmarknadsåtgärder beräknas ingen avvikelse mot budget.

Resultatenheter

Nämnden hade vid årets ingång åtta resultatenheter, sex inom förskola, fält- och fritidsenheten och Utförarenheten Socialpsykiatri. Ett sammantaget överskott om 10,6 mnkr fördes över från 2016. För året prognostiserar resultatenheterna ett underskott om 2,3 mnkr vilket innebär att 8,3 mnkr beräknas överföras till 2018. För enheterna inom förskola beräknar tre enheter att sammantaget nyttja 3,4 mnkr av den sammanlagda fonden på 8,9 mnkr. Det innebär att ca 6,0 mnkr förs över till 2018. I slutet av 2017 planerar nämnden upplösa enheten Vasaparkens förskolor vilket påverkar förskolans utfall negativt om 1,4 mnkr. Fält- och fritidsenheten har ett överskott om 0,9 mnkr från 2016. Enheten prognostiserar att föra över 0,9 mnkr till 2018. Utförarenheten Socialpsykiatri har ett överskott om 0,7 mnkr från 2016. Enheten prognostiserar ett överskott mot budget om 0,6 mnkr så totalt beräknas 1,3 mnkr att föras över till 2018. I bilaga 1 redovisas respektive resultatenhets beräknade resultat.

Investeringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2017 tilldelats 14,5 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Därutöver har 0,1 mnkr beviljats ombudgetering till 2017 avseende tillgänglighetsprojekt som hade försenats under 2016. I samband med verksamhetsplan 2017 beviljades stadsdelsnämnden klimatinvesteringsmedel om 1,8 mnkr för klimatsmarta skräpkorgar.

Utöver nämndens investeringsbudget har 0,5 mnkr beviljats från exploateringskontoret för framtagande av program för Norrbackatäppan.*

Medlen fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2017	Prognos T2
Observatorielunden övre	3,3	3,1
Observatorielunden övre; reinvesteringar	4	4
Observatorielunden nedre	1	1,5
Enkehusparken	2	2
Vasaparken	0,7	0,7
Belleveuparken	1	1
Monica Zetterlunds park	1,5	1,5
Vanadislunden	0,3	0,25
Småparker	0,7	0,55
Klimatinvesteringar	1,8	1,8
Överfört från 2016	0,1	

Mnkr	Budget 2017	Prognos T2
Totalt	16,4	16,4
Norrbackatäppan	0,5*	0,5*

Investeringarna följer budget, men med mindre omfördelningar mellan projekten.

I bilaga 1 redovisas respektive objekt.

Budgetjusteringar

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 1,5 mnkr avseende städning av bosättningar.

Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering om 3,2 mnkr avseende iordningsställande och återställande av Vasens tidigare lokaler på Kadettgatan 2. Se bilaga 1.

Analys av balansräkning

Jämförelse mellan 2016-12-31 och 2017-08-31

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 29,5 mnkr sedan årsbokslutet 2016.

Tillgångar

- **Mark, byggnader och tekniska anläggningar konto 11XX samt Maskiner och inventarier konto 12XX**

Ändringar i de balanskonton som avser anläggningstillgångar avser främst ökade investeringar under 2017. Den totala ökningen av anläggningstillgångar på 3,6 % beror bland annat på ökade investeringar i verksamheterna samt klimatsatsningar.

- **Kundfordringar konto 15XX**

De externa kundfordringarna har minskat med 47,7 % och de interna har minskat med 11,7 %. Totalt har kundfordringarna minskat med 40,1 %, vilket beror på att ett större antal kundfakturer betalas i slutet av augusti än i mitten av januari när perioden för 201612 stängdes.

- **Diverse kortfristiga fordringar konto 16XX**

Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 48,9 mnkr sedan årsskiftet, vilket främst beror på att de konton som avser moms nollställs i bokslutet.

Fordringar hos anställda på konto 161X har minskat med 145 tkr under 2017, eftersom förvaltningen har informerat enheterna för att undvika att skulder uppstår samt fakturerat större del av befintliga skulder. Detta har även lett till att fakturerad lönefordran på konto 1668 har ökat med 198 tkr.

Fordringar hos staten på konto 1651 har ökat något under året i och med att förvaltningen rekviderar mer bidrag via AMS.

- **Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter konto 17XX**

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter på konto 17XX har minskat med 26 %, vilket främst beror lägre förutbetalda kostnader på konto 1714. De minskade kostnaderna beror på att de fakturer som inkommer i slutet av året och periodiseras framåt ofta avser tre månader framåt medan de kostnader som finns på kontot i slutet av augusti endast avser en månad

framåt.

Ökade förutbetalda kostnader på konto 1712 beror främst på en hyresfaktura från Fabege avseende 201710-201712 som bokfördes på period 201708 utan periodiseringsnyckel och därför periodiserades manuellt.

Ökade och minskade fordringar på konto 1751 och konto 1791 beror främst på ändrat val av konto vid uppbokning. Summan av differenserna är i stort sett oförändrad.

- **Kassa och bank konto 19XX**

Tillgångar avseende kassa och bank har ökat i och med att två nya underförskottskassor på 3 000 kr var har kvitterats ut under 2017.

Skulder

- **Eget kapital konto 20XX**

Eget kapital visar skillnaden mellan skulder och tillgångar i balansräkningen. Det egna kapitalet har ökat med 29,7 mnkr.

- **Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder konto 24XX**

Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder är i stort sett oförändrade.

Avräkning gåvomedel på konto 2497 har minskat med 17 tkr i och med att träfflokalen Balder har använt gåvomedel från privatpersoner under året.

- **Leverantörsskulder konto 25XX**

Externa leverantörsskulder har minskat med 29,2 mnkr, skulder till stadens bolag har minskat med 3,2 mnkr och interna med 0,7 mnkr.

- **Övriga kortfristiga skulder konto 28XX**

På konto 2811 har uppbokningar avseende statligt finansierade projekt som fortsätter 2017 bokförts. Projekten är ”Ungdomsbesök i vården”, ”Kvinnofrid” samt ”Multiprofessionellt arbetssätt inom äldreomsorgen”. Skulden som har bokats upp på kontot har ökat under året, då förvaltningen planerar att nyttja dem under kvarvarande månader 2017.

- **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter konto 29XX**

Upplupna löner och upplupna sociala avgifter har ökat, vilket främst beror på en naturlig löneökning samt att förvaltningen bokade upp för få timlöner i årsbokslutet jämfört med utfallet i januari 2017. Inga betydande personalförändringar har skett under 2017.

Förutbetalda intäkter har minskat jämfört med årsbokslutet 2016, vilket främst beror på att generalschablonen för ensamkommande barn bokades upp på konto 2953 i bokslutet.

Upplupna kostnader har ökat med 30,3 mnkr sedan årsbokslutet, eftersom ett större antal vårdfakturor bokades upp i tertialbokslutet när perioden stängdes tidigare än i årsbokslutet. Detta har även lett till att leverantörsskulder på konto 2512 har minskat jämfört med bokslutet.

Synpunkter och klagomål

Inom förvaltningen är synpunkter och klagomål värdefull information i verksamheternas kvalitetsutveckling. Förvaltningen tar emot förslag och idéer om förbättringar och klagomål, rättar till eventuella brister och återkopplar till den som framfört synpunkten/klagomålet så

fort som möjligt. Även beröm och positiva synpunkter registreras. Synpunkterna och klagomålen delges medarbetarna på till exempel arbetsplatsträffar. Klagomål och synpunkter som gäller andra förvaltningar eller icke-kommunala utförare har vidarebefordrats till rätt verksamhet för handläggning.

	Förskola	Äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	Äldreomsorg, hemtjänst	Omsorg om personer med funktionsnedsättning	Individ- och familjeomsorg	Stadsmiljö
Privat regi		2	18			
Bemötande	4					
Bemanning	1		1			
Personalomsättning	2					
Organisation	2					
Information	1					
Rutiner	1					
Handläggning			1	1	3	
Hälsa- och sjukvård				1		
Inomhusmiljö (städning, buller)	4		4			
Utevistelse	1					
Städning utomhus						3
Stadsmiljö (bosättningar, otrygga platser m.m.)						3
Felanmälan						49
Frågor						56
Övrigt	20	1	5	3		
Positiv återkoppling	1					3
Idéer						26